

DE FRIESE GALERIJ

Een reeks schilderijen van Jan Snijder, opgehangen als collage.
FOTO LINUS HARMS

De expositie *Overlook(ed)* in Melklokaal in Heerenveen omvat ongeveer zeventig schilderijen gemaakt in de jaren 2005 tot 2020. Het zijn de verstilde, vaak wat dromerige weide- en wadlandschappen waar schilder Jan Snijder (Surhuisterveen, 1960) om bekend staat.

Opvallend is de verwantschap tussen alle werken: afgeronde vormen, vervloeiende lijnen, zachte kleuren, met heel vaak dat typische geel dat je bijna zou typeren als het Jan Snijder Geel. De kleinere werken – 30 bij 40 centimeter – hebben in deze expositie de overhand, wat de schilder in staat stelde ze te groeperen. Dat heeft hij op verschillende wanden gedaan, met als resultaat een drietal wonderschone collages.

Door die combinaties van schilderijen valt eens te meer op hoe consistent het handschrift van Snijder is door de jaren heen. Zo is nauwelijks te zien welke schilderijen tot het oudere dan wel recentere werk behoren. Uitgaande van de – vaak terechte – gedachte dat een schilder zich ontwikkelt van figuratie tot abstractie zou je een werkje met hekjes in een waterrijk landschap als ouder bestempelen, maar het is toch echt begin dit jaar geschilderd.

Het is door dit krachtige esthetische verband tussen die vele werken dat je als toeschouwer helemaal ondergedompeld wordt in de wereld van Snijder. Een geruststellende wereld, vol harmonie, poëzie en schoonheid.

MANIER VAN KIJKEN

De schilderijen zijn allesbehalve realistisch. De schilder geeft niet weer wat hij ziet, maar wat hij beleeft. En dat beleven heeft veel te maken met zijn geheel eigen wijze van kijken. Om die te ervaren, doe je er goed aan de video te zien, die in een aparte ruimte van de galerie vertoond wordt. Het is een film van zo'n tien minuten, gemaakt door Snijder en voorzien van muziek – *soundscares* – van hemzelf en een paar vrienden. De video maakt op een verrassende manier duidelijk hoe Snijder de wereld observeert.

Zo zijn er filmbeelden waarin water een grote rol speelt, denk aan regendruppels op een ruit. Als gewoon mens ben je geneigd om langs of door die druppels heen te kijken,

Wonderland

In *Overlook(ed)*, de solotentoonstelling van Jan Snijder in Melklokaal in Heerenveen, presenteert de kunstenaar zich in al zijn hoedanigheden: schilder, tekenaar, filmer en muzikant. Zijn onderwerp is de natuur, zijn werk de poëtische verbeelding daarvan.

Dirk van Ginkel

maar Snijder niet. Voor hem vormen ze geen hindernis in het kijken, maar fungeren ze juist als een *looking glass* naar een andere wereld. Een soort wonderland, zou je kunnen zeggen. Hij kijkt niet naast maar in de regendruppels en registreert haarfijn hoe perspectieven, lijnen, vormen en kleuren door het water vervormd worden en in elkaar overvloeien. Je snapt na verloop van tijd heel goed waar Sniijders typisch eigen beeldtaal vandaan komt.

Kijk je vervolgens weer naar zijn schilderijen, dan zie je de wazige vervormingen, vervloeiingen en lichteffecten uit de video terug. Maar dan vertaald in het kleurenpalet en het zo eigen handschrift van de schilder. Hij maakt zo in zijn werk het motto van de video meer dan waar: *There is magic to be found in everything* (Overal is magie te vinden, red.). Hij toont een werkelijkheid achter de werkelijkheid. Of, zoals hij het zelf zegt: 'Mijn werk is in beeld en geluid een onderzoek naar dat wat verborgen is, verdwenen, of onzichtbaar'.

Door met Snijder mee te kijken, krijg je zelf ook oog voor dat verborgene. Mooi als kunst dat bewerkstelligt.

BLADEREN

Een volgende verrassing vormen de zes schetsboeken die Snijder toont. Ze zijn ouder dan de filmbeelden – hij begon met filmen in 2010 en met schilderen een paar decennia eerder – maar ze hebben dezelfde functie: het vastleggen van eerste waarnemingen en ideeën die als basis kunnen dienen voor de schilderijen.

Het zijn prachtige, tere tekeningetjes in potlood, houtskool, krijt, aquarel of ei tempera, vaak gemaakt tijdens zijn wandelingen in de natuur. De bezoeker mag er zelfs in bladeren. En dat is een bijzonder genoeg: je krijgt een kijkje in de keuken van de kunstenaar, je ziet beelden die nooit bedoeld waren om getoond te worden, een ware schatkamer. Chapeau voor Melklokaal dat het Snijder zover heeft gekregen dat hij deze schetsboeken met het publiek wil delen.

Pagina uit een schetsboek.
FOTO DIRK VAN GINKEL

L'Hourdel (2016)

Onder drie werken zonder titel, de middelste uit 2018, de andere twee uit 2020.

Heerenveen – Melklokaal voor hedendaagse kunst: Heremaweg 20-1, vr en zo 13-17 u en op afspraak, t/m 11 okt.
www.melklokaal.nl
www.jansnijder.nl